

Serviciul Fiscal de Stat

RAPORT DE ACTIVITATE **2015**

Raportul reprezintă activitatea SFS în perioada anului 2015

Cuprins

I.	CUVÂNT ÎNAINTE.....	3
II.	REALIZĂRILE SFS ÎN ANUL 2015.....	5
III.	CREȘTEREA EFICIENȚEI COLECTĂRII VENITURILOR FISCALE.....	10
IV.	ADMINISTRAREA IMPOZITELOR ȘI TAXELOR – O NOUĂ ABORDARE.....	24
V.	SERVICII ELECTRONICE: UȘOR, RAPID, ACCESIBIL.....	26
VI.	COMBATEREA EVAZIUNII FISCALE.....	32
VII.	MODERNIZAREA SFS – PRIORITATEA ANULUI.....	33

I. CUVÂNT ÎNAINTE

Stimați prieteni,

La evaluarea performanțelor pentru 2015, Ministerul Finanțelor a apreciat cu ”foarte bine” activitatea Serviciului Fiscal de Stat, urmare a exercitării, de către Fisc, a controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale.

Astfel, Ministerul Finanțelor a confirmat că SFS a asigurat executarea conformă și integrală a veniturilor la Bugetul Public Național și că a întreprins măsurile legale de reducere a restanțelor și a asigurat controlul asupra respectării legislației în vigoare, inclusiv privind corectitudinea calculării și vărsării depline și la timp a obligațiilor fiscale. Este succesul nostru comun, stimați colegi, fapt pentru care aduc sincere mulțumiri tuturor angajaților SFS, care și-au onorat, destoinic, obligațiunile de serviciu!

În mod firesc, activitatea eficientă a Serviciului Fiscal de Stat poate fi explicată prin implementarea reformelor de modernizare europeană, pe promovarea politicilor de conformare fiscală voluntară și prin transformarea Fiscului, dintr-o autoritate de control în una prietenoasă contribuabililor. Avem ambiții mari pentru a îmbunătăți conformarea voluntară, care este, de altfel, cel mai eficient și ușor mod prin care putem colecta veniturile bugetare. Contribuabilii, care aleg să se conformeze voluntar, conștientizează că impozitele sunt prețul pe care îl plătim pentru a avea o societate prosperă, că veniturile din taxe și impozite acoperă cea mai mare parte din cheltuielile publice și că sistemul unei administrații eficiente este fondat pe principiul de a plăti în funcție de capacitate și de a primi în funcție de nevoi. Cetățenii trebuie să realizeze că plătindu-și taxele de fapt contribuie la dezvoltarea societății în ansamblu. Dorința noastră este să dezvoltăm un parteneriat între SFS și contribuabil, o administrație fiscală apropiată de cetățeni și mediul de afaceri care să le acorde un sistem de servicii complet, modern și proceduri simplificate și prietenoase.

Viziunea Serviciului Fiscal de Stat, cu privire la serviciile oferite, urmărește dezvoltarea unui parteneriat între SFS și contribuabil, o administrație fiscală apropiată de cetățeni și mediul de afaceri, prin plasarea contribuabilului în centrul sistemului, în cheia sloganului adoptat în 2013 – ”Funcționarul fiscal – în serviciul contribuabilului !”. Autoritatea fiscală națională își propune instaurarea unui climat bazat pe încredere și respect reciproc în relația cu mediul de afaceri, fiind extrem de important ca plătitorul de impozite să înțeleagă sarcinile fiscale pe care le are, să conștientizeze importanța declarării corecte și a plății impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat pentru ca statul, la rândul său, să poată oferi cetățenilor servicii de calitate.

Prin Proiectul de modernizare a Serviciului Fiscal de Stat, elaborat și prezentat spre avizare autorităților statului, ne propunem să instituim o nouă abordare a relației dintre stat și contribuabil, bazată pe transparență și corectitudine. Aceasta va însemna regândirea și reproiectarea întregului sistem fiscal. Principiile majore ale acestei reforme fiscale sunt transparența, simplificarea și reducerea costurilor de conformare fiscală – la nivelul agenților economici, și a costurilor de administrare fiscală – la nivelul autorităților publice. Este de remarcat că proiectul modernizării administrației fiscale are susținerea partenerilor de dezvoltare, Banca Mondială fiind gata să deburseze 20 mil. \$, cu scopul implementării reformelor de modernizare europeană a SFS.

Stimați prieteni, deoarece ne dorim standarde europene de viață, realizăm că vom atinge obiectivele propuse numai prin eficientizarea activităților desfășurate, prin promovarea de reforme și de schimbări majore pe toate palierele societății noastre. Modernizarea și eficientizarea Serviciului Fiscal de Stat este un element separat al întregului lanț de reforme, demarate la scara întregii țări, și toate eforturile noastre urmăresc transformarea autorității fiscale într-o instituție modernă, eficientă și prietenoasă contribuabililor. Pe final, vom constata, urmare a aprecierii date nouă de către Ministerul Finanțelor, dar și de către mai multe instituții internaționale specializate că Serviciul Fiscal de Stat și-a realizat cu brio angajamentele asumate pentru ultimii ani, ceea ce demonstrează justetea obiectivelor propuse. În 2016 vă îndemn, stimați colegi, să continuăm modernizarea europeană a SFS, să devenim, la nivel de autoritate a statului, un bun prieten al contribuabililor și, prin reforme și muncă cu abnegație, să asigurăm acumularea eficientă de venituri la Buget. Într-un ceas bun !

Șeful IFPS,

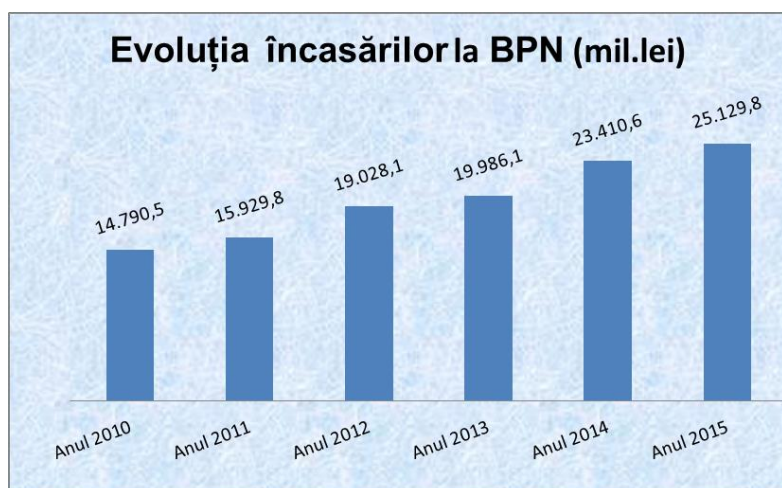

Ion Prisăcaru

II. REALIZĂRILE SFS ÎN ANUL 2015

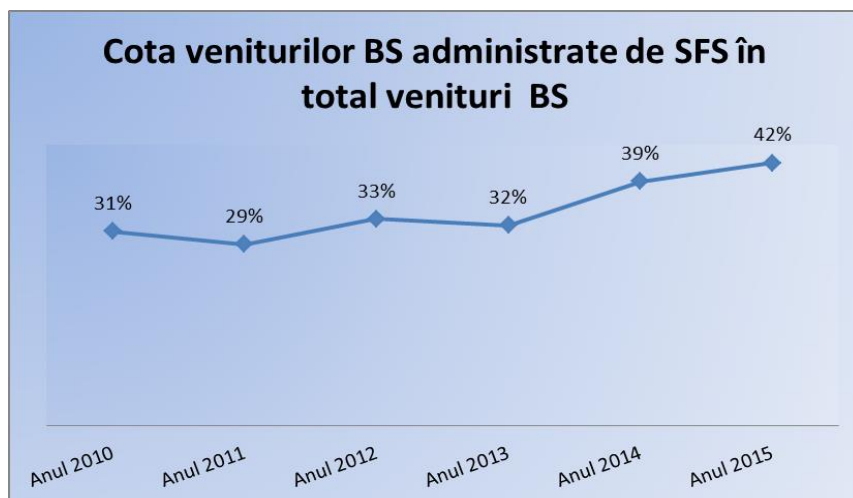
Pe parcursul anului, Serviciul Fiscal de Stat (în continuare SFS), sub egida motto-ului „Funcționarul fiscal – în serviciul contribuabilului”, a activat în vederea realizării obiectivului de bază, și anume majorarea nivelului de conformare voluntară la prevederile legislației în vigoare în rândul contribuabililor prin aplicarea metodelor noi și eficiente de interacțiune și comunicare, astfel încât accesul liber la consultații și echitatea să se manifeste în toate acțiunile întreprinse de SFS.

Veniturile fiscale – în creștere

Un indiciu imbatabil al activității de administrare fiscală constituie acumulările la bugetul public național. SFS continuă să gestioneze eficient procesul de acumulare a veniturilor la Buget, și pe parcursul anului 2015 au fost încasate la BPN 25,1 miliarde lei, ceea ce constituie cu 7,3% mai mult decât în anul 2014.

Observată în dinamică, cota veniturilor la Bugetul de Stat administrate de SFS, în veniturile totale ale BS pentru perioada 2010-2015 indică o creștere considerabilă a aportului autorității fiscale naționale. Astfel, în 2010 SFS a asigurat 31% din venituri, iar, în 2015, deja 42%.

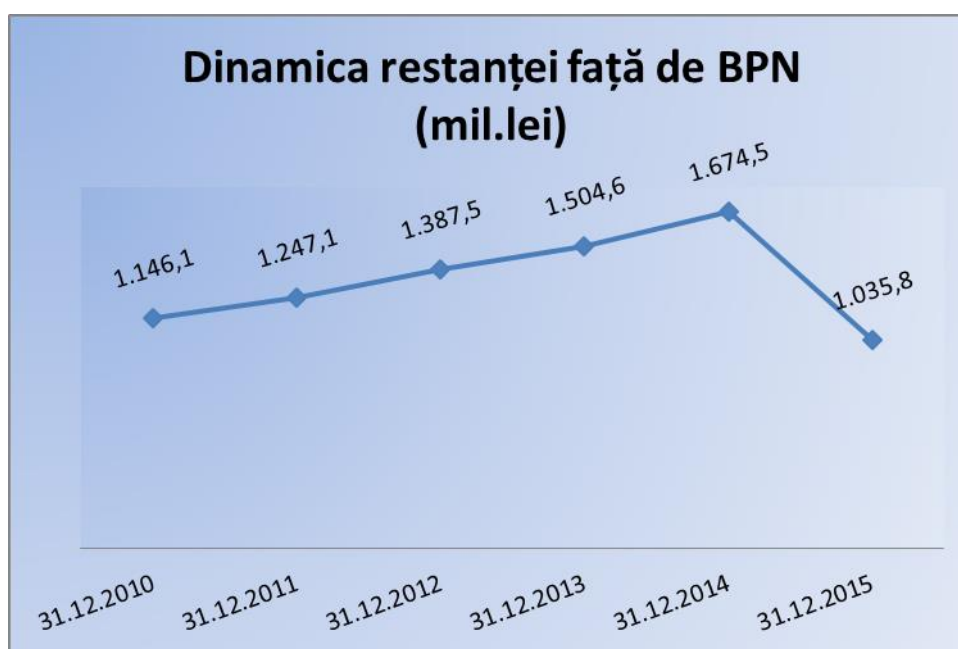

Aceste rezultate au fost posibile grație bunei coordonări a activității instituției și promovării insistente a reformelor de modernizare europeană a SFS, aceste inovații fiind implementate cu suportul partenerilor de dezvoltare internaționali. Chează reușitei o constituie re poziționarea SFS, dintr-o instituție de control în una care să ofere contribuabililor cele mai bune servicii, care să diminueze costurile de gestionare a afacerii, dar și eforturile în activitatea autorității fiscale naționale, orientate

spre acumularea de venituri la Buget într-o perioadă dificilă din punctul de vedere al stabilității economice și social-politice.

Restanțele – în descreștere

Anul 2015 a fost marcat de o performanță istorică pe dimensiunea stingerii obligațiunilor față de Bugetul Public Național, SFS reușind, pentru prima dată în istoria SFS, după amnistierea fiscală, nu doar să nu admită creșterea restanțelor, ci să le reducă substanțial. În 2010 restanțele alcătuiau 1 146,1 mil. lei, iar în 2014, acestea s-au majorat pînă la 1 674,5 mil. lei. Grație modificării abordării metodologice față de aplicarea normelor juridice întru stingerea restanțelor, în 2015, urmare a acțiunilor calificate ale SFS, restanța a ajuns să scadă la 1 035,8 mil. lei.

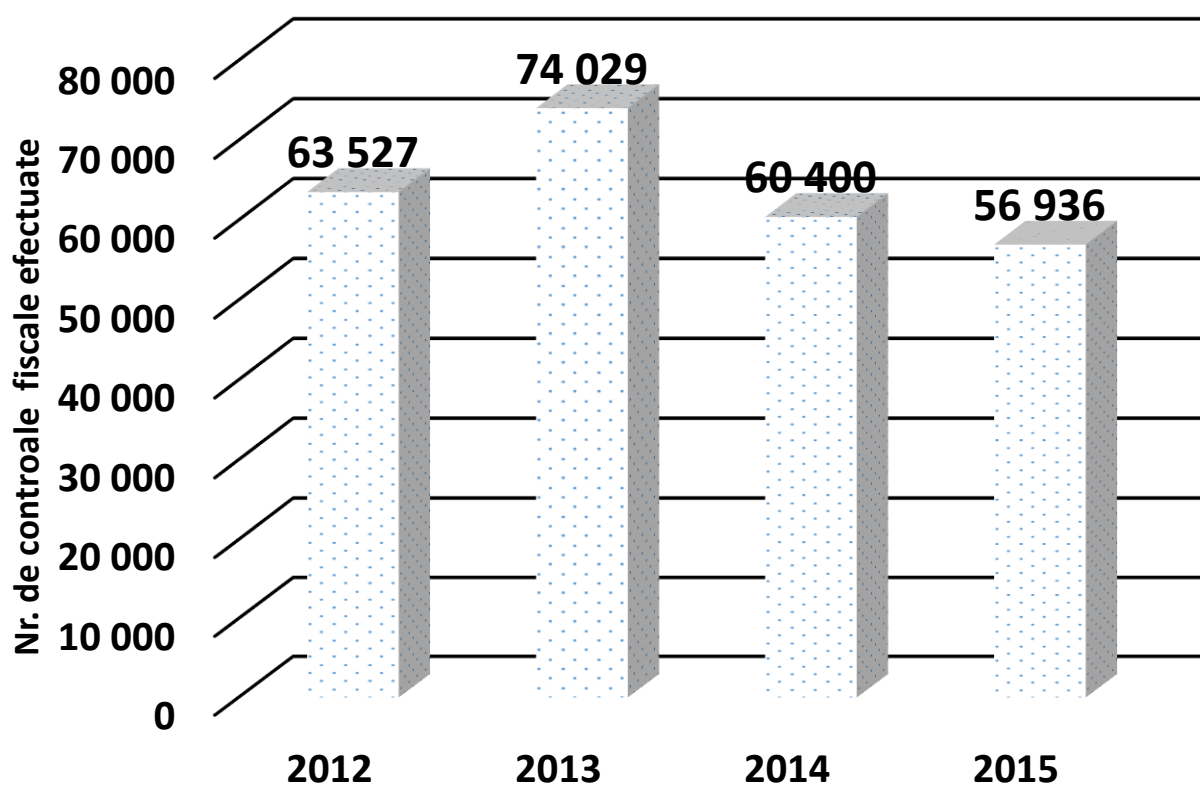
Rezultatele activității de control

În perioada anului 2015 au fost efectuate **56 936 controale fiscale**, ce constituie cu 3 464 controale fiscale mai puțin (5,7 %) comparativ cu anul precedent (60400 controale fiscale).

Numărul controalelor fiscale în cadrul cărora au fost depistate încălcări ale legislației fiscale **s-a majorat cu 2 626 sau cu 9 %** față de anul precedent (33 101 controale în anul 2015 comparativ cu 30 475 controale în anul 2014), iar suma impozitelor, taxelor și altor plăți, inclusiv sancțiunile, calculate suplimentar la buget în rezultatul controalelor fiscale **s-a majorat cu 269 032,3 mii lei sau cu 22 %** față de anul precedent (1 470 214,3 mii lei, inclusiv sancțiuni 610 363,5 mii lei în anul 2015 comparativ cu 1 201 182,0 mii lei, inclusiv sancțiuni fiscale 457 828,3 mii lei în anul 2014).

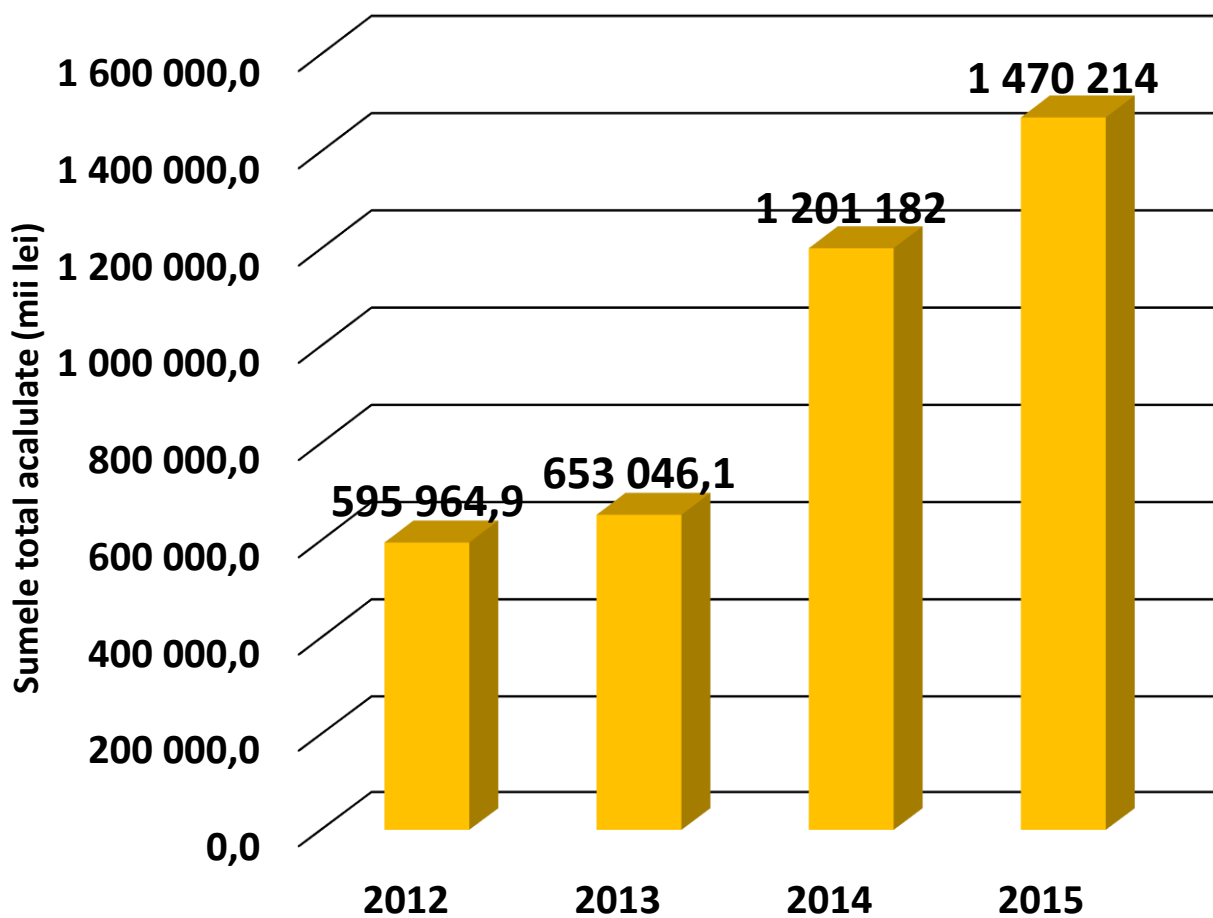
Concomitent, suma încasată a impozitelor, taxelor și altor plăți, inclusiv sancțiunile, **s-a micșorat cu 50 138,1 mii lei sau cu 28 %** față de anul precedent (130 811,5 mii lei, inclusiv sancțiuni fiscale 59 708,5 mii lei în 2015 comparativ cu 180 949,6 mii lei, inclusiv sancțiuni fiscale 64 561,5 mii lei în 2014).

Controale fiscale efectuate în perioada anilor 2012 - 2015
prin toate metodele de verificare

Sumele calculate suplimentar ca rezultat al controalelor fiscale efectuate în perioada anilor 2012 - 2015 prin toate metodele de verificare (mii lei)

III. CREȘTEREA EFICIENȚEI COLECTĂRII VENITURILOR FISCALE.

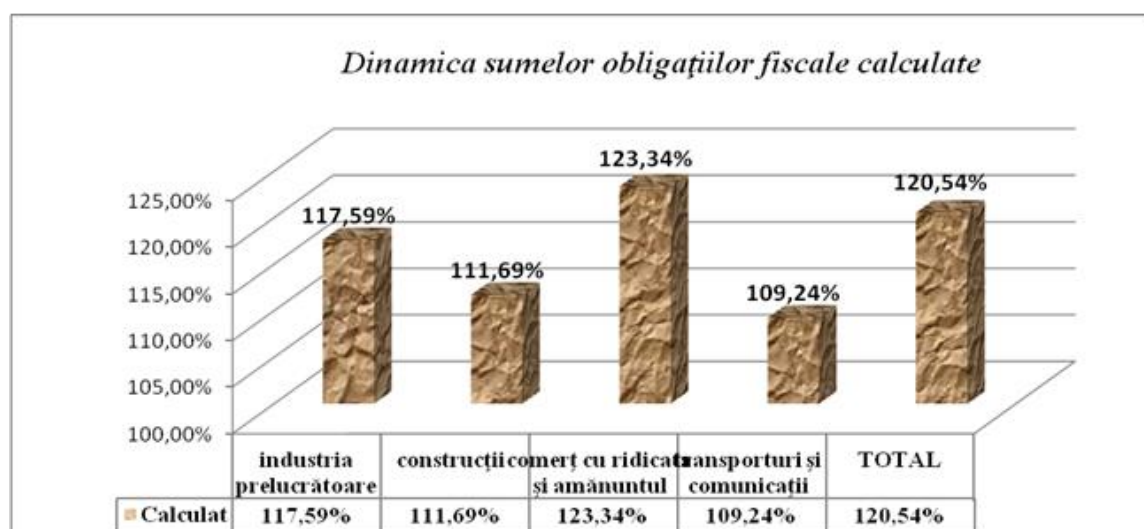
Conformarea contribuabililor

Activitățile de conformare benevolă au ca scop asigurarea prevenirii eschivării de la plata și calculul impozitelor, comiterii încălcărilor fiscale, precum și legalizarea afacerilor din cadrul economiei tenebre prin înregistrarea agenților economici în modul stabilit și atribuire a unui statut legal al genurilor de activitate desfășurate.

Astfel, conform Programului de conformare a contribuabililor pentru anul 2015 în baza Modelului gestionării riscurilor de conformare a agenților economici a fost selectată lista contribuabililor, care urmau a fi supuși monitorizării în anul 2015 de către IFS teritoriale cu scopul asigurării conformării contribuabililor ce activează în domeniul comerțului cu ridicata și amănuntul, industriei prelucrătoare, transportului și comunicațiilor și construcțiilor.

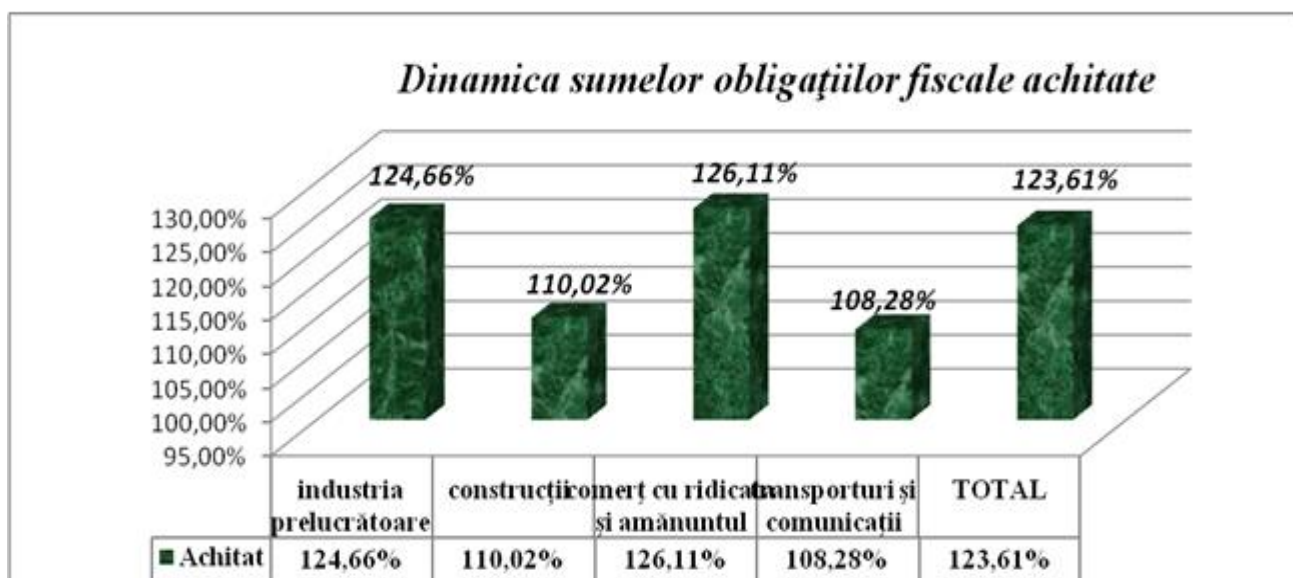
Analizând informația referitoare la rezultatele monitorizării contribuabililor prin prisma Programului de conformare voluntară efectuate de către IFS teritoriale în perioada anului 2015, suma obligațiilor fiscale **calculate** la bugetul public național pentru anul 2015 constituie **1 341 218** mii lei, ce este cu **228 524,1** mii lei mai mult comparativ cu perioada similară a anului precedent – majorarea în medie cu **120,5 %**, inclusiv pe domenii:

- industria prelucrătoare – majorare cu **117,59 %**, sau cu **36 308,1 mii lei**;
- construcții – majorare cu **111,69%**, sau cu **8696,3 mii lei**;
- comerț cu ridicata și amănuntul –majorare cu **123,34%**, sau cu **176 550,3 mii lei**;
- transporturi și comunicații – majorare cu **109,24%**, sau cu **6969,4 mii lei**.

Suma obligațiilor fiscale **achitate** la bugetul public național constituie **1 381 931** mii lei, ce este cu **263 922, 1** mii lei mai mult comparativ anul precedent – majorarea cu **123,61 %**, inclusiv pe domenii:

- **industria prelucrătoare** – majorare cu **124,66 %**, sau cu **50 881,7 mii lei**;
- **construcții** – majorare cu **110,02 %**, sau cu **7 881, 6mii lei**;
- **comerț cu ridicata și amănuntul** – majorare cu **126,11 %**, sau cu **199 427 mii lei**;
- **transporturi și comunicații** – majorare cu **108,28%**, sau cu **5 730,9mii lei**

În baza a **18745** procese-verbale contravenționale întocmite pentru practicarea activităților ilicite au fost aplicate sancțiuni contravenționale în sumă de **17996,50** mii lei, din care **8114,27** mii lei achitate în perioada de gestiune, adică integral, folosindu-se de dreptul de reducere a amenzii în mărime de 50% în cazul achitărilor în termen de 3 zile.

Ca rezultat al monitorizării contribuabililor supuși verificărilor au fost aduși în cadrul legal 4267; inclusiv prin eliberarea a 3 496 patente de întreprinzător, prin angajare în calitate de salariați 391 persoane, au fost înregistrate; 114 întreprinderi individuale (ÎI), 116 societăți cu răspundere limitată (SRL) și 150 gospodării țărănești (GT).

În baza a 1587 acte de control, au fost emise 845 decizii asupra cazurilor de încălcare a legislației, fiind calculate suplimentar la buget impozite, taxe și alte plăți în sumă totală de 11 921,9 mii lei, inclusiv prin metode și surse indirecte 5 955,06 mii lei, din ele achitate în perioada de gestiune 6 516,2 mii lei.

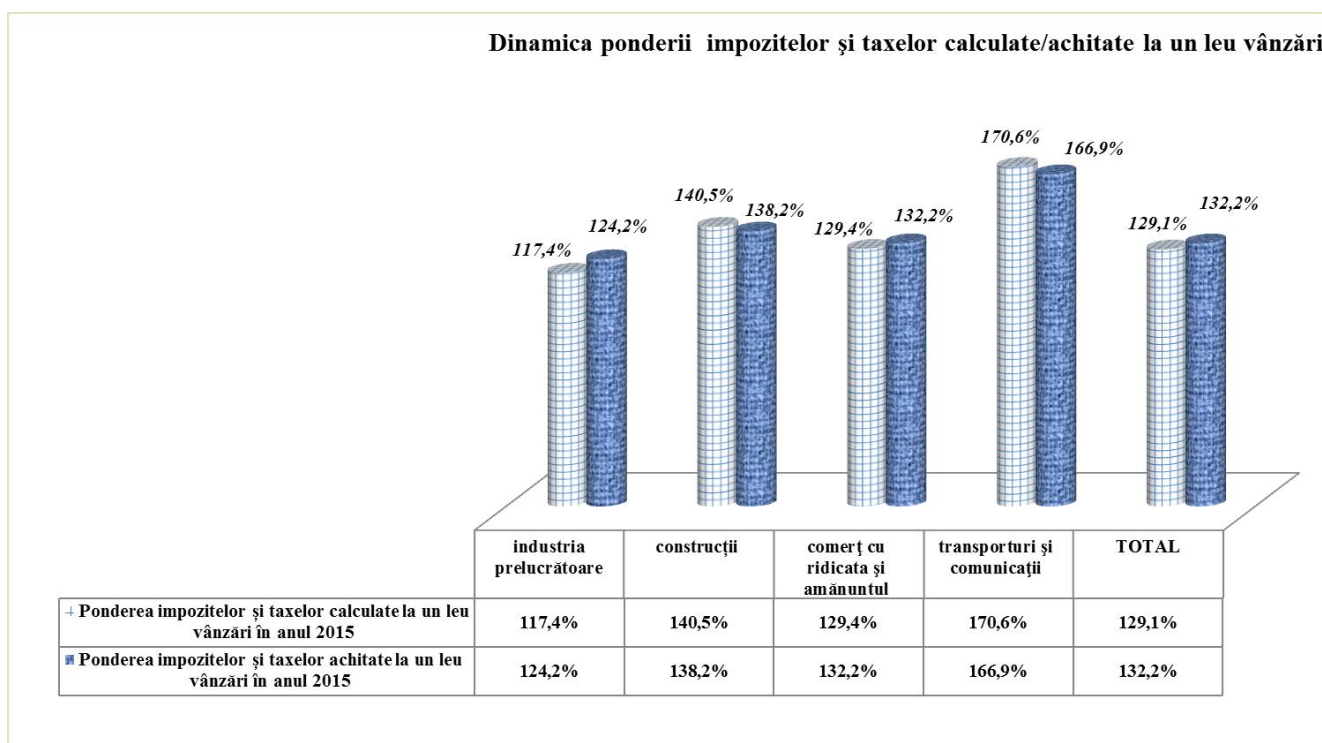
Ponderea impozitelor și taxelor calculate la un leu vânzări în anul 2015 s-a majorat cu 129,1 %, s-au cu 0,0071 bani la un leu vânzări mai mult comparativ cu perioada anului 2014, inclusiv pe domenii:

- **industria prelucrătoare** – o majorare cu 117,4 %, sau cu 0,0067 bani la un leu vânzări;

- **construcții** – majorare cu 140,5%, sau cu 0,0128 bani la un leu vânzări;
- **comerț cu ridicata și amănuntul** – majorare cu 129,4%, sau cu 0,0063 bani la un leu vânzări;
- **transporturi și comunicații** – majorare cu 170,6%, sau cu 0,0215 bani la un leu vânzări.

Ponderea impozitelor și taxelor achitate la un leu vânzări în a.2015 s-a majorat cu 132,2 %, s-au cu 0,0079 bani la un leu vânzări mai mult comparativ cu perioada anului 2014, inclusiv pe domenii:

- **industria prelucrătoare** – o majorare cu 124,2 %, sau cu 0,0094 bani la un leu vânzări;
- **construcții** – majorare cu 138,2%, sau cu 0,0128 bani la un leu vânzări;
- **comerț cu ridicata și amănuntul** – majorare cu 132,2%, sau cu 0,0070 bani la un leu vânzări;
- **transporturi și comunicații** – majorare cu 166,9%, sau cu 0,0189 bani la un leu vânzări.

Consiliul de Conformare al IFPS asigură suport conformării fiscale voluntare

Pe parcursul anului 2015 în incinta IFPS au avut loc două ședințe ale Consiliului de Conformare al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat. Subiectele abordate în cadrul ședințelor au ținut de activitatea agenților economici:

- din domeniul comercializării mijloacelor de transport prin consignație;
- care desfășoară activități de investigație și protecție a bunurilor și persoanelor.

În cadrul ședințelor au fost examinate:

- încălcările depistate în rezultatul controalelor efectuate;
- riscurile identificate pentru aceste genuri de activitate (lipsa evidenței autovehiculelor aflate la vânzare, nereflexarea în evidența contabilă a tuturor veniturilor, efectuarea plăților între rezidenți în valută străină, riscul achitării salariului în plic și munca la negru, achitățile nesemnificative la BPN în comparație cu cifra de afaceri înregistrată, eschivarea de către persoanele fizice (proprietar ai autovehiculului) a venitului obținut în urma realizării automobilului, recurgerea la documentarea tranzacțiilor cu întreprinderi suspecte de pseudo activitate, salariile înregistrate în evidența contabilă sunt mult mai mici decât indicatorul salariului mediu pe ramură, majorarea neîntemeiată a cheltuielilor în evidența contabilă);

- indicatorii de conformare, și anume despre impozitele, taxele achitate la BPN la un leu venit declarat în anul 2014 (bani), despre salariul mediu declarat de contribuabili față de salariul mediu pe economie/ramură pentru anul 2014, despre profitabilitatea contribuabililor în anul 2014, informația fiind prezentată sub formă de grafice.

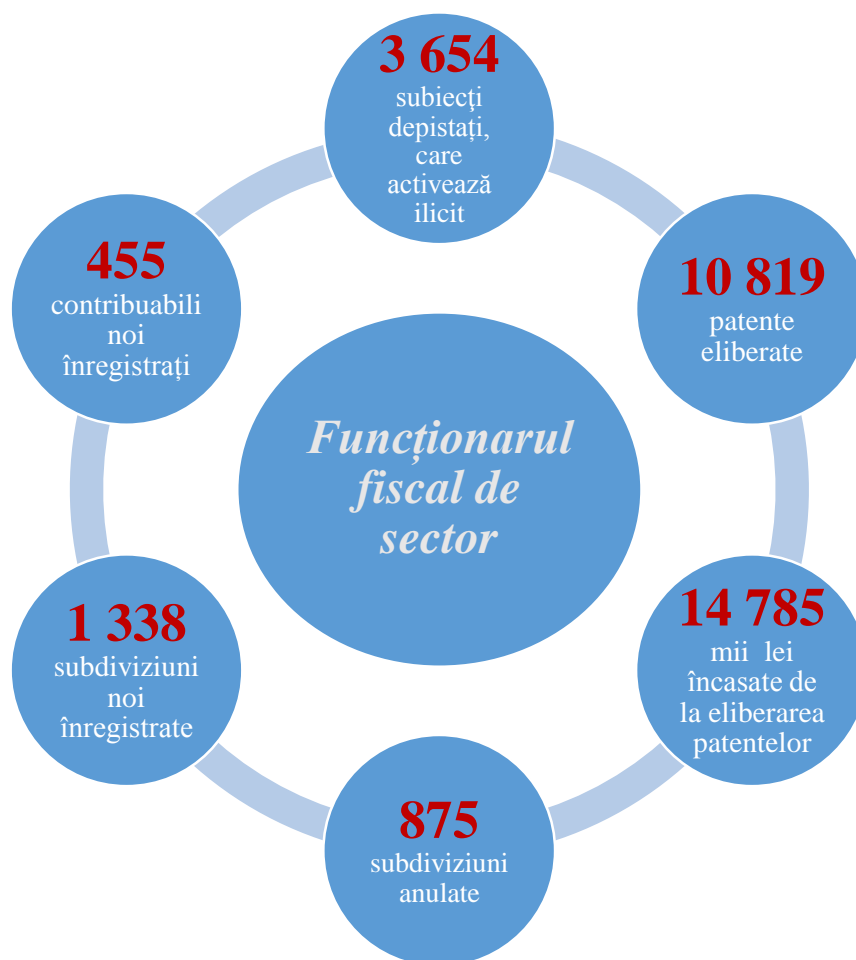
Contribuabilii au fost atenționați despre necesitatea conformării voluntare cu prevederile legale în termeni cât mai apropiați, punând-se accentul pe faptul că scopul Serviciului Fiscal nu este de a sancționa contribuabilii, dar de a-i educa în spiritul respectării legislației în vigoare.

Astfel, activitatea contribuabililor din domeniile examinate în cadrul ședințelor urmează a fi monitorizată în continuare, și în caz de neconformare, SFS va recurge la aplicarea tuturor măsurilor prevăzute de legislația în vigoare.

Proiectul pilot „Funcționarul fiscal de sector”

În scopul stabilirii și menținerii unor relații de încredere cu contribuabilii, educării fiscale a societății, SFS promovează comunicarea directă, pro-activă și personalizată cu contribuabilii prin intermediul proiectului pilot „Funcționarul fiscal de sector,„. Astfel, în cadrul proiectului pilot (au fost implicate câteva organe fiscale 7+4), în scopul îmbunătățirii gradului de conformare fiscală voluntară, SFS a decis de a numi funcționari fiscali de sector pentru monitorizarea sectorială a transparenței activității contribuabililor.

Urmare a generalizării respective, s-au constatat următoarele rezultate ale **activității funcționarului fiscal în sectorul** de administrare fiscală, pentru perioada martie-decembrie 2015 (în cadrul proiectului pilot),

Totodată numărul de contracte de dare în chirie a apartamentelor și a altor obiecte înregistrate a crescut cu 822 contracte comparativ cu perioada similară a anului precedent. Suma încasată a impozitului din valoarea contractului a crescut cu 420,4 mii lei.

Prietenul contribuabilului

În anul 2015, consecutiv cu implementarea proiectului pilot „Funcționarul fiscal de sector”, a fost lansat și proiectul „Prietenul contribuabilului”, ce prevede implicarea persoanelor active din rândurile contribuabililor, și a condus la promovarea civismului fiscal în societatea Moldovei precum și la aplanarea raportului fisc-contribuabil, astfel încât funcționarul fiscal să fie în serviciul contribuabilului, care fiind bine informat să-și onoreze demn obligațiunile fiscale.

Activități de minimizare a practicii de achitare a salariilor „în plic” și a muncii „la negru”

În vederea respectării legislației în domeniul raporturilor de muncă și protejării drepturilor salariaților, precum și întreprinderii măsurilor de contracarare a fenomenului „muncii la negru” și a practicii de achitare a salariilor „în plic”, având ca bază Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, aprobat prin ordinul comun IFPS nr.393, ISM nr. 12-a, IGP nr. 82, CNSM nr.150 din 05.05.2015, organele semnatare ale Regulamentului au întreprins, în perioada 01.01.2015 - 31.12.2015, un șir de acțiuni conform competențelor.

Astfel, pe parcursul anului 2015, 3 424 de contribuabili au fost supuși verificărilor cu ieșire la fața locului și/sau prin aplicarea metodelor și surselor indirecte de estimare a obligațiilor fiscale. În urma controalelor efectuate de către SFS au fost întocmite 1 587 acte de control și 17 594 procese-verbale contravenționale pentru activitate ilicită și 2 424 procese-verbale contravenționale întocmite conform competențelor în care au fost consemnate încălcări și abateri de la prevederile actelor legislative și normative.

În cadrul acțiunilor demarate au fost întreprinse controale în comun cu reprezentanții subdiviziunilor teritoriale ale sindicatelor și ai Inspectoratului de Stat al Muncii, fiind efectuate 69 controale privind respectarea legislației muncii și normelor de securitate și sănătate în muncă, examinate 22 petiții, 7 sesizări și cercetate 4 accidente de muncă.

Activitățile respective au avut un impact direct și indirect asupra majorării încasărilor la buget. Astfel:

- la bugetul public național administrat de SFS la compartimentul impozitul pe venit din salariu încasările au crescut cu 11,9%, comparativ cu perioada similară a anului precedent, și au constituit 2 690 439, 6 mii lei pentru anul 2015 față de 2403881,7 mii lei pentru anul 2014 ;

- la bugetul asigurărilor sociale de stat (total) încasările au crescut cu 11,4% și au constituit 8 914 937,9 mii lei pentru anul 2015 față de 8 002 2796,9 mii lei pentru anul 2014;

- la fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală (total) încasările au crescut cu 19,1%, comparativ cu perioada similară a anului precedent, și au constituit 2 765 989,1 mii lei pentru anul 2015 față de 2 321 998,5 mii lei pentru anul 2014.

Posturile fiscale.

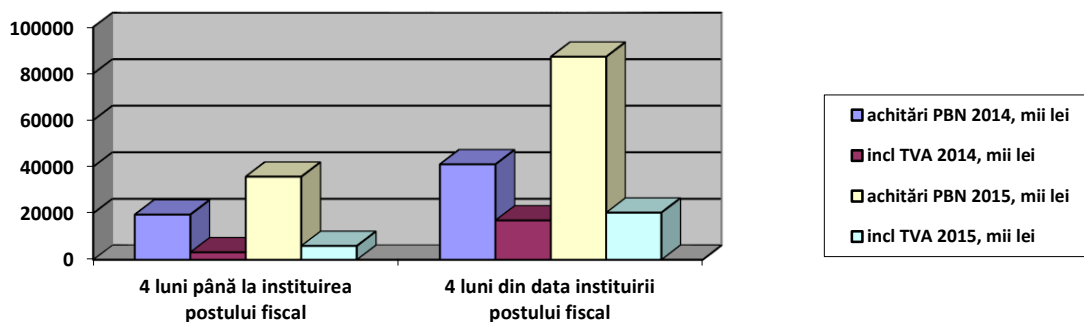
În perioada de referință au fost monitorizate 224 de posturi fiscale, din care 150 au fost instituite pe parcursul anului 2015, iar 74 de posturi fiscale au fost instituite în perioadele precedente, iar activitatea acestora s-a efectuat inclusiv și în 2015.

Totodată, în perioada de referință au fost instituite 48 de posturi fiscale, având drept bază analiza unor genuri de activitate per ansamblu.

În rezultatul funcționării posturilor fiscale instituite cu scopul stopării pseudo activității, indicatorii de eficiență se prezintă astfel:

indici de eficiență principali	2015
total	55
Anulat în calitate de plătitor TVA	10
stoparea totală a activității	21
stoparea documentării tranzacțiilor dubioase	19
creșterea poverii fiscale	3
ponderea posturilor rezultative	96%

Eficiența posturilor fiscale transpusă în achitări la BPN este prezentată mai jos:

Astfel, achitățile aferente Bugetului Public Național a contribuabililor monitorizați prin intermediul postului fiscal au crescut în 2015, față de 2014 cu **46 223,7** mii lei (sau circa 113%) și respectiv achitățile **TVA au crescut cu 3 315,8** mii lei (sau circa 20%).

Executarea silită a obligației fiscale

În scopul stingerii obligațiilor fiscale ale contribuabililor restanțieri, de către organele fiscale teritoriale au fost aplicate modalitățile de executare silită prevăzute de Codul fiscal prin intermediul cărora, la situația din 31.12.2015, au fost încasate 879,2 mil. lei sau cu 397,2 mil. lei, mai mult față de 31.12.2014, din care:

- **710,1** mil.lei încasate de la conturile bancare ale restanțierilor și debitorilor acestora, sau cu 336,5 mil.lei mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent;
- **83,4** mil.lei au fost ridicate mijloace bănești din casieriiile agenților economici restanțieri, sau cu 8,8 mil. lei mai mult față de aceeași perioada a anului precedent;
- **82,5** mil.lei achitate benevol de restanțier drept rezultat al aplicării sechestrelor pe bunurile deținute sau cu 53,5 mil.lei mai mult față de aceeași perioada a anului precedent;
- **3,1** mil.lei încasat în urma comercializării bunurilor sechestrate sau cu 1,6 mil.lei mai puțin față de 31.12.2014.

De la începutul anului 2015 au fost înaintate 26016 dispoziții de suspendare a operațiunilor la conturile bancare la 19176 agenți economici.

De asemenea, remarcăm faptul că la situația din 31.12.2015 sunt sechestrate bunuri ca modalitate de asigurare a executării silite a obligației fiscale în valoare de 205,3 mil.lei, care pe parcurs vor fi comercializate, iar sumele încasate vor fi vărsate la buget.

Indicatorii de rezultat – asigură performanța

Este cazul de menționat, că performanțele enumerate mai sus au fost posibile grație implementării obiectivelor colective și individuale cu indicatori de rezultat care au mobilizat colectivele și angajații creînd o atmosferă de competiție, datorită implementării metodologiei de prognozare a veniturilor la toate componentele BPN, care a înlocuit practica istorică de stabilire a planurilor de acumulare a veniturilor, datorită punerii accentului pe combaterea activității ilicite de întreprinzător de asemenea stabilindu-se indicatorii de rezultat etc.

Promovarea civismului fiscal

„Educația fiscală sau civismul fiscal nu este un dar de la natură, ci presupune educarea și implicarea întregii societăți”.

Educația fiscală sau civismul fiscal nu este un dar de la natură, ci se învață și presupune educație, începînd cu funcționarii fiscalului și terminînd cu întreaga societate, a declarat la începutul anului 2015 șeful SFS, Ion Prisăcaru, în contextul demarării, pe intern, a unei campanii de formare a comportamentului civic – fiscal al angajaților SFS. Această campanie a condus la modificarea comportamentului psihologic al angajaților fiscalului, dar și al contribuabililor, în sensul conștientizării efectului social al impozitelor și taxelor plătite și a contribuit la dezvoltarea civismului fiscal și la diminuarea evaziunii fiscale.

Prietenul contribuabililor

În scopul promovării civismului fiscal, continuării bunei tradiții de stabilire și menținere a unor relații de încredere cu contribuabilii, educării fiscale a societății, de către SFS a fost lansat Proiectul „Prietenul contribuabilului”. Începând cu 2015, în baza celor mai bune practici europene, proiectul a antrenat societatea civilă la educarea contribuabililor. În acest sens, de către funcționarii fiscali au fost elaborate un șir de materiale didactice și metodologice care au fost plasate pe site-ul intern, precum și distribuite persoanelor desemnate „Prietenul contribuabilului” din societatea civilă care doresc prosperarea țării și conformarea voluntară a contribuabililor care mai practică activități nedeclarate.

Dacă la începutul anului 2015 de către Inspectoratele fiscale teritoriale au fost atrași în proiect 31 prieteni a contribuabililor, la finele anului aceștia constituie 89 la număr.

Persoanele identificate care sunt notorii, bine cunoscute în sectorul de administrare fiscală au fost instruite în materie și cu suportul acestora, au fost desfășurate seminare pentru contribuabili, studenți și elevi, distribuite flaiere pe diferite tematici actuale, au fost desfășurate diverse campanii de informare și organizate concursuri în scopul educării fiscale a societății.

În acest sens, în anul 2016 de către IFS teritoriale urmează a fi identificați cei mai activi parteneri, care ulterior vor fi premiați cu Diplome de merit „Cel mai activ Prieten al Contribuabililor”.

Jocuri intelectuale și Cupa Șefului SFS

Reprezentanții SFS în anul 2015 au avut onoarea să participe în două cluburi importante: Clubul Moldovenesc de Jocuri Intelectuale și Clubul de dezbateri.

A fost elaborat și aprobat Conceptul privind organizarea jocurilor intelectuale pentru Cupa șefului SFS. Evenimentul s-a desfășurat pe 28 iunie 2015.

Dezbateri la evenimentul Cupa Șefului SFS

Educarea contribuabililor

Un accent deosebit s-a pus pe *educarea contribuabililor prin intermediul seminarelor, articolelor și ghidurilor de informare* elaborate de SFS. Astfel, prioritar în perioada de depunere a declarației privind impozitul pe venit, s-a asigurat participarea la circa 27 emisiuni radio și TV, 5 seminare regionale cu contribuabilii, în cadrul cărora au fost instruiți circa 2000 de contribuabili din toată țara. Totodată, prin intermediul SIA „Diseminare mesaje,, periodic s-au transmis notificări contribuabililor abonați privind termenul de depunere și achitare a obligației fiscale, noutăți fiscale, calendarul fiscal, buletinul informativ al actelor normative etc. Pentru a primi notificări prin SIA „Diseminare mesaje,, contribuabilii urmează să se aboneze accesînd linkul <https://servicii.fisc.md/diseminare.aspx>.

Impozitele cu ochii copiilor

La data de 28 iulie 2015, în Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfânt a fost organizat în premieră un concurs de desen în aer liber, destinat generațiilor în creștere - **”Impozitele cu ochii copiilor”**.

Concursul a dat start manifestațiilor dedicate celebrării a 25 de ani de la înființarea Serviciului Fiscal în Republica Moldova.

Din start, copiii au avut parte de o lecție introductivă, despre ce este impozitul și importanța acestuia, într-un limbaj simplist, după care copiii au desenat cele înțelese pe hârtie sau pe asfalt.

Pe finalul competiției, au fost premiate cele mai reușite desene, cu diplome și cadouri, toți participanții primind diplome de participare, chipiuri, baloane și înghețată. Este necesar de menționat că acest concurs a fost desfășurat pe teritoriul Republicii Moldova de către toate IFS teritoriale.

Impozitele înțelese de copii în versuri

*Cum mămica și tătutul tare-tare ne iubesc,
Pentru fericirea noastră ei impozite plătesc.*

*Se adună la Buget bani de la toți părinții,
De aici se construiesc școli și grădinițe.*

*Din impozitele lui tata a fost construit un drum –
Să ajungem noi, cât mai repede, la bunei acum.*

*Din impozitele lui mama are pensie bunica,
Care a muncit o viață, harnică ca o furnică.*

*Voi plăti și eu impozite, când voi crește mare:
Ca să aibă ce am eu cel ce tată-mamă n-are.*

*Până-atunci, vă mulțumim, vouă tuturor,
Ce plățiți impozite și munciți cu zor!*

Alte fotografii pot fi vizualizate accesînd linkul:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1149931785022722.1073741829.530504480298792&type=3>

Tîrgul locurilor de muncă

În perioada 28-29 iunie 2015 în Grădina publică „Ștefan cel Mare, și Sfînt,, și în perimetrul Arcului de Triumf, precum și în centrele raionale din țară a fost desfășurat tradiționalul Tîrg al locurilor de muncă la care au participat toți cei interesați. Persoanele au fost informate despre oportunitățile de angajare, condițiile și beneficiile oferite de SFS, iar cei ce întrunesc condițiile legale pot obține un loc de muncă în organele fiscale. Serviciul Fiscal de Stat constituie un loc atractiv de muncă prin următoarele beneficii:

- salariu garantat;
- concediu anual garantat;
- pachet social deplin;
- asociere în sindicate;
- primă pentru performanță colectivă și de sărbători;

- dezvoltare profesională continuă;
- avansare pe plan profesional.

Deși locul de muncă în SFS este foarte atractiv, fluctuația cadrelor în 2015 a constituit circa 14% din cauza poverii de muncă per angajat.

Asistență on-line contribuabililor

În scopul realizării obiectivului ”Creșterea gradului de conformare fiscală”, un rol important revine acțiunilor de **popularizare a legislației fiscale**, promovarea civismului fiscal și acordarea asistenței contribuabililor.

În acest sens, acțiunile Serviciului Fiscal de Stat au inclus atât examinarea și prezentarea explicațiilor la adresările scrise ale contribuabililor cât și asistența metodologică prin intermediul **„Centrul Unic de Apel” 080001525.**

În total pe parcursul anului prin intermediul Centrului de apel, pe segmentul aplicarea legislației fiscale au fost oferite 26690 consultații, (2014 -29508 consultații) inclusiv:

- privind impozitul pe venit – 9445 apeluri;
- privind taxa pe valoarea adăugată și accize – 6319 apeluri;
- impozitele și taxele locale – 2905 apeluri;
- alte întrebări – 8021 apeluri.

IV. ADMINISTRAREA IMPOZITELOR ȘI TAXELOR – O NOUĂ ABORDARE

Pe parcursul anului 2015 SFS și-a modificat vectorul de abordare și aplicare a normelor juridice fiscale și de politici, stabilind metodologii noi, obiective și indicatori de performanță ce țin de administrarea impozitelor și taxelor, care au dus la majorarea încasărilor în buget precum și la diminuarea restanțelor.

În partea ce ține de **administrarea impozitului pe venit**, merită a fi menționat că în anul 2015 a fost implementată a doua fază prin care s-a perfecționat mecanismul de aplicare a *declarației precompletate*. Instrumentul normativ și informațional permite generarea unei declarații fiscale a impozitului pe venit în baza informațiilor deja disponibile în Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat din surse indirecte. Este de remarcat faptul că acest mecanism este o premieră pentru regiunea Europei de Est și a spațiului ex-sovietic, fiind preluat în baza celor mai bune practici din Europa de Vest, în special, țările scandinave. Astfel, a fost elaborat un instrument intern de generare, imprimare și prelucrare (cu aplicarea QR-codului) a declarațiilor persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit. Aplicația dată a diminuat considerabil timpul dedicat deservirii unui contribuabil atât în partea ce ține de completare a declarației, cât și în partea ce ține de timpul dedicat prezentării acesteia, ridicând, astfel, nivelul de conformare benevolă a contribuabililor. Astfel, în anul 2015, comparativ cu anul 2014, au fost prezentate în termen, cu 24 mii declarații ($\approx 20\%$) mai mult, totodată în primul trimestru al anului 2015 (perioadă în care se achită impozitul pe venit), volumul încasărilor a crescut cu $\approx 28\%$ comparativ cu anul precedent, nivelul de încasare comparativ cu planul fiind depășit cu 66,3%. În același timp, dat fiind faptul că declarațiile precompletate conțin QR cod, timpul de procesare ulterioară a acestora s-a diminuat de 3 ori (de la 79 secunde per declarație la 26 secunde per declarație).

În partea ce ține de **administrarea impozitelor și taxelor locale**, menționăm că, în scopul optimizării și simplificării procedurii de calculare și de declarare de către contribuabili a obligațiilor fiscale ce țin de impozitul pe bunurile imobiliare și impozitul funciar, prin prisma modificărilor operate în Codul fiscal, a fost elaborat și aprobat formularul dării de seamă unificate – **Calculul impozitului pe bunurile imobiliare (Forma BIJ 15)**, care substituie 3 formulare ale dărilor de seamă aferente acestora existente anterior (Forma BIJ 1, Forma BIJ 13, Forma FUNJ 13).

De asemenea, în vederea simplificării procedurii de declarare de către contribuabili a obligațiilor fiscale ce țin de unele taxe rutiere, a fost elaborat formularul Dării de seamă fiscale și a Informației pe taxele pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților, aprobat prin Ordinul IFPS nr.521 din 23.06.2015, publicat în Monitorul Oficial 166-176/1176 din 03.07.2015, care substituie 3 dări de seama.

Întru eficientizarea administrării taxei pentru eliberarea autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale, autorizațiilor multilaterale CEMT, carnetelor de drum la autorizațiile multilaterale CEMT, carnetelor cu foi de parcurs (Interbus) a fost elaborat Formularul tipizat al Informației Forma IATRI 15, aprobat prin Ordinul IFPS nr. 956 din 30.10.2015, publicat în Monitorul Oficial 302-305/2220 din 06.11.2015.

De rînd cu acestea, întru simplificarea procesului de vizualizare a informației aferente cotelor la impozitele și taxele locale, a fost elaborat și descris un mecanism care ar prevedea publicarea deciziilor autorităților administrației publice locale privind stabilirea cotelor concrete la impozitele și taxele locale de către IFS teritoriale pe pagina oficială a SFS, urmare a recepționării acestora de la autoritățile administrației publice locale.

Modulul „Deciziile privind cotele impozitelor și taxelor locale” poate fi accesat de către contribuabili în meniul „Informații publice”, submeniul „Deciziile privind cotele impozitelor și taxelor locale”, începînd cu anul 2016.

Pentru îmbunătățirea calității serviciilor de consultanță acordate de **Centrul Unic de Apel** a fost elaborat și implementat sistemul de ”Rapoarte statistice și monitorizarea apelurilor” la SI CRM ce permite identificarea indicilor de calitate, cum sunt ponderea apelurilor nepreluare, durata medie a unui apel, structura apelurilor pe tipuri de impozite, care vor constitui bază pentru stabilirea obiectivelor de performanță. A fost elaborat și plasat pe pagina oficială a SFS www.fisc.md sondajul electronic care evaluează satisfacția contribuabilului în raport cu organul fiscal, referitor la serviciile oferite, sondaj la care poate participa orice contribuabil.

Un alt instrument important de asistență metodologică pentru contribuabili îl constituie ”**Baza generalizată a practicii fiscale**”, plasată pe pagina oficială a Serviciului Fiscal www.fisc.md, creată ca rezultat al examinării adresărilor parvenite de la contribuabili și situațiilor fiscale apărute în rezultatul modificării legislației. Prioritatea acestui instrument este posibilitatea accesării on-line și conținutul care cuprinde toate impozitele și taxele administrate de SFS. În perioada raportată, Baza generalizată a practicii fiscale a fost completată/modificată cu 272 întrebări/răspunsuri.

În scopul prestării unor servicii calitative contribuabililor și îmbunătățirii deservirii acestora a fost elaborată și aprobată „**Strategia de deservire a contribuabililor pentru 2016-2018**” prin Ordinul IFPS nr.1125 din 11 decembrie 2015. Viziunea acestui document de politici de importanță majoră inspirat din bunele practici europene este „ O societate în care relația dintre Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili este axată pe respectarea angajamentelor reciproce,„. Scopul documentului de politici este modernizarea administrării fiscale în vederea oferirii serviciilor de calitate contribuabililor, pornind de la necesitățile acestora.

„**Ghidul de deservire a contribuabililor**„, un alt document de politici și conduită a fost aprobat prin Ordinul IFPS nr.41 din 24 ianuarie 2015. Principiul novator de deservire fiind proclamat cel de tratare de la egal la egal a contribuabilului în raport cu organul fiscal.

În vederea alinierii actelor normative în domeniul administrării fiscale și aducerea acestora în conformitate cu prevederile reglementărilor actelor legislative și normative în vigoare, au fost elaborate Ordine ale IFPS:

- nr. 129 din 24.02.2015 „Referitor la aprobarea Indicațiilor metodice privind efectuarea vizitelor fiscale” (*Monitorul Oficial nr. 139-143 din 05.06.2015*);
- nr. 131 din 24.02.2015 „Cu privire la organizarea activității funcționarului fiscal în sectorul de administrare fiscală”;
- nr. 206 din 03.03.2015, întru organizarea activității funcționarului fiscal în sectorul de administrare fiscală, au fost elaborate și implementate formularele necesare acestei activități;
- nr. 404 din 14.05.2015 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind perfectarea dosarelor aferente rezultatelor controalelor efectuate de către Serviciul Fiscal de Stat și procedura remiterii acestora procurorului sau organului de urmărire penală”;
- nr. 409 din 18.05.2015 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind funcționarea posturilor fiscale” (*Monitorul Oficial nr. 241-246 din 28.08.2015*);-
- nr. 396 din 06.05.2015 a fost aprobat Regulamentul privind stimularea morală (non-financiară) a contribuabililor onești (*Monitorul Oficial nr. 150-159 din 19.06.2015*);
- nr. 393 a IFPS, Inspectoratului de Stat al Muncii nr. 12-a, Inspectoratului General al Poliției nr. 82 și Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova nr. 150 din 05.05.2015 a fost aprobat Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, menirea cărora este de a întreprinde măsuri de contracarare a fenomenului “muncii la negru” și achitarea “salariilor în plic”.

V. SERVICII FISCALE ELECTRONICE: UȘOR, RAPID, ACCESIBIL.

O importanță deosebită în eficientizarea administrării fiscale, precum și în diminuarea costurilor afacerilor îl joacă serviciile electronice. Acest deziderat, elaborarea și lansarea diferitor servicii electronice, a fost o prioritate și în anul 2015. Astfel, pe parcursul anului au fost lansate și modernizate un șir de servicii informaționale automatizate:

SIA „e-Cerere”

Serviciul electronic „e-Cerere” constituie o soluție informațională menită să înlocuiască procedura tradițională de depunere a cererilor (privind înregistrarea în calitate de plătitor al T.V.A. și/sau de înregistrare a subdiviziunilor) cu un mecanism modern, bazat pe tehnologii informaționale.

Astfel, modulul „Gestionarea on-line a plătitorilor T.V.A.” permite contribuabililor să prezinte on-line cererea privind înregistrarea/anularea în calitate de plătitor T.V.A., precum și să vizualizeze certificatul emis de autoritatea fiscală. Aceste operațiuni pot fi realizate direct de la calculatorul

personal al utilizatorului, conectat la internet.

Cu referință la modulul „Gestionarea on-line a subdiviziunilor”, implementarea acestuia permite contribuabilului să depună (înregistreze) on-line cererea privind înregistrarea, suspendarea, reluarea activității și închiderea subdiviziunilor, oferindu-se oportunitatea de a le efectua, la fel, on-line.

SIA „Diseminare mesaje”

Serviciul electronic – ”Diseminare mesaje” reprezintă o modalitate nouă de comunicare la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice și care asigură o informare promptă, deplină și corectă a contribuabililor.

Serviciul ”Diseminare mesaje” cuprinde mesaje destinate contribuabililor, atât persoane fizice, cât și juridice, presupune, în primul rând, îmbunătățirea informării contribuabililor, precum și crearea de mesaje noi conform cerințelor lor.

Destinat persoanelor fizice și juridice, deopotrivă, Serviciul ”Diseminare mesaje” va conține notificări privind apropierea termenelor de achitare a obligațiilor fiscale, noutăți fiscale care țin de activitățile Serviciului Fiscal de Stat, Calendarul fiscal ce conține informații despre termenele de prezentare a dărilor de seamă și termenele de achitare a obligațiilor față de buget, după categorii de contribuabili, cu referințe la cadrul legal; înștiințări despre necesitatea depunerii declarației cu privire la impozitul pe venit pe perioada fiscală etc.

SIA „Anticamera online”

”Anticamera on-line” reprezintă un nou instrument al Strategiei de comunicare a SFS, care prin o mai bună exploatare a potențialului tehnologiilor informaționale, permite de a fluidiza comunicarea dintre contribuabili și conducerea SFS oferind posibilitatea persoanelor fizice și juridice să discute prin internet cu reprezentanții SFS pe diverse subiecte de interes comun.

„Declarația precompletată” reprezintă un instrument și o soluție de eficientizare a procesului de raportare către SFS destinat persoanelor fizice. Serviciul modernizează procesul de completare a declarațiilor în regim atât on-line, oferind utilizatorilor-persoane fizice o interfață comodă care vine să diminueze timpul pentru completarea și depunerea declarației pe venit, cât și pe suport de hârtie, fiind generată în baza datelor existente în Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat. În anul 2015,

pe lângă declarația precompletată disponibilă posesorilor cheilor electronice, a fost creată posibilitatea generării acesteia la sediile oficiilor fiscale teritoriale, implicând și modificarea lor la solicitarea contribuabilului.

În scopul creării comodităților în deservirea contribuabililor în anul 2015 a fost perfectată și plasată pe pagina oficială www.fisc.md ***Lista serviciilor prestate de către SFS, inclusiv electronice***, unde contribuabilii se pot familiariza cu serviciile oferite de SFS, precum și cu descrierea succintă a acestora. Lista serviciilor poate fi vizualizată accesând link-ul:

<http://www.fisc.md/taxservices.aspx>

Prestând servicii contribuabililor, SFS a dezvoltat în continuare și a îmbunătățit administrarea fiscală, astfel, creînd și plasînd pe pagina sa oficială un Sondaj electronic, la care poate participa orice persoană accesînd linkul:

<http://www.fisc.md/opinionpoll.aspx>

Modernizarea sistemului informațional fiscal – suport eficient pentru SFS și contribuabili.

În anul 2015 a fost atrasă o deosebită atenție îmbunătățirii Sistemului informațional fiscal, ceea ce a permis de a majora funcționalitățile și posibilitățile utilizării datelor, în scopul creșterii acumulărilor la buget.

Întru îmbunătățirea Subsistemului „Gestionarea fluxurilor informaționale fiscale” s-a realizat:

- Implementarea CAEM rev. 2 și ajustarea subsistemelor aferente din cadrul SISFS
- Implementarea funcționalității CUIL
- Elaborarea și implementarea aplicației de contrapunere a informației despre subdiviziunile agenților economici din baza de date a IFS teritoriale și baza de date centrală a SFS pe platforma „FoxPro”
- Elaborare și implementare a formularului „TFZD 15 - Darea de seamă pe taxele pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților” în subsistemele SISFS
- Elaborare și implementare a formularului „ITFZD 15 - Informația pe taxele pentru folosirea zonei drumului public și/sau zonelor de protecție a acestuia din afara perimetrului localităților” în subsistemele SISFS
- Elaborarea și implementarea aplicației de contrapunere a informației despre subdiviziunile agenților economici din baza de date a IFS teritoriale și baza de date centrală a SFS pe platforma „FoxPro”, etapa a II- (fapt confirmat prin actul de predare-primire nr. 22/15 din 18.12.2015).

În scopul modernizării Subsistemului „Gestionarea informației trezoreriale” (TREZOR) s-a realizat:

- Elaborarea și implementarea raportului „Sumele TVA restituite pe agenți economici, tipul de livrări și total pe IFS”;

- Implementarea funcționalului „Adăugarea criteriului de selectare a informației privind veniturile acumulate la BPN cu/fără divizare pe contribuabilii administrați de DGAMC (aplicația VENITBPN)”;

- Elaborarea și implementarea aplicației „TREZOR” versiunea 9.4 „Completarea manuală a câmpurilor „Cod bancar plătitor” și „Prestatorul plătitor” din cadrul regimului „Certificat de confirmare privind restituirea mijloacelor bănești”

- Elaborarea și implementarea aplicației „TREZOR” versiunea 9.4.1 „Ajustarea structurii și modalității de completare a câmpului „Oficiul” din cadrul regimului „Certificat de confirmare privind restituirea mijloacelor bănești”

Totodată, au fost efectuate lucrări de ajustare a aplicației „Registrul fiscal” CODFISC în FoxPro.

În scopul modernizării Subsistemului „Prelucrarea electronică a documentelor fiscale” s-a realizat:

- Elaborarea și implementarea formularului CRDA;

- Ajustarea formularului CIR pentru dispozițiile de plată ;

- Elaborarea și implementarea formei TDSA 14;

- Elaborarea și implementarea formularului dării de seamă unificate UNIF14;

- Elaborarea și implementarea formei TRN 15;

- Elaborarea și implementarea formei BIJ15;

- Elaborarea și implementarea formei AR15 – modificarea formularului AR12 în AR15 la nivel de baze de date, FormBuilder, Intrare Autorizată.

- Elaborarea și implementarea formei CNOTAREX15 - Calculul impozitului pe venit persoanelor ce practică activitatea profesională de notar sau de executor judecătoresc în sistemele SISFS;

- Elaborarea și implementarea formei TBDSA15;

- Elaborarea și implementarea formei TFZD15;

- Elaborarea și implementarea formei ITFZD15;

În scopul modernizării Subsistemului „Declarație electronică pentru persoane fizice” s-a realizat:

Elaborarea și implementarea modulului „Declarația precompletată” din cadrul SIA Declarație electronică

În scopul modernizării Subsistemului „Cadastrul Fiscal” s-a realizat:

- Elaborarea și implementarea aplicației „Achitarea în avans a impozitului pe bunurile imobiliare prin intermediul serviciului Mpay”

În scopul modernizării Subsistemului „Colectarea informațiilor din surse indirecte” s-a realizat:

- Dezvoltarea subsistemului CISI cu rolul „executor judecătoresc,,
- Integrarea serviciului Msign

În scopul modernizării Subsistemului „Comanda on-line a formularelor tipizate” s-a realizat:

- Elaborarea și implementarea formularului „Borderou de achiziție al laptelui” în SIA „Evidența formularelor tipizate” și „Comandarea online a formularelor tipizate”
- Ajustarea SIA „Comanda on-line a formularelor tipizate”
- Ajustarea SIA „Comanda on-line a formularelor tipizate” prin adăugarea funcționalului de comandare a diapazonului de facturi fiscale.

În scopul modernizării Subsistemului „e-Factura” s-au asigurat activitățile privind modificarea designului pentru modulul de autentificare; inițierea testării privind notificarea contribuabililor de către sistem în mediul de test; testarea de regresie a SIA „e-Factura” în urma actualizărilor: ajustarea conturilor utilizatorilor în care se reflectă altă întreprindere și ajustarea versiunii de imprimare a facturii fiscale/facturii expediate prin „Ciclu mic” din interfața cumpărătorului; testarea de regresie a procesului de semnare și încărcarea a fișierelor XML în SIA „e-Factura” pe M-cloud.

S-au efectuat lucrări de modernizare a Portalului www.fisc.md în scopul asigurării unei transparențe și accesibilități precum este vizat în Hotărârea Guvernului nr.188 din 03.04.2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice :

- Ajustarea formei CET08 conform cotelor în vigoare pentru anul 2014 pentru SIA „Declarația electronică” și fișierul Excel de pe portalul www.servicii.fisc.md;
- Elaborarea și implementarea rubricii noi „Raportul asupra propunerilor la legislație” în modulul „Scriem Codul Fiscal”;
- Elaborarea și implementarea compartimentului „Stema SFS” pe portalul www.fisc.md;
- Elaborarea și implementarea „Calculatorului contribuabilului” care va permite calcularea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit;
- Elaborarea sarcinii tehnice pentru implementarea rubricii „Hotărâri ale instanțelor de judecată” pe portalul www.fisc.md;

- Elaborarea și implementarea banner-ului privind apropierea termenului-limită de prezentare a declarației și achitare a impozitului pe venit pe portalul www.fisc.md;
- Elaborarea și implementarea subrubricii „Deciziile consiliului consultativ ale IFPS” pe portalul www.fisc.md;
- Elaborarea, implementarea și plasarea modulului „Acces public la restanța admisă de un contribuabil” pe portalul www.fisc.md;
- Elaborarea și implementarea sondajului electronic în scopul determinării gradului de satisfacție a contribuabililor;
- plasarea noutăților pe portalul www.fisc.md;
- Ajustarea rubricii „Contacte” subrubrica „IFS Teritoriale” de pe pagina www.fisc.md;
- Elaborarea și implementarea „Calculatorului impozitului auto”;
- Elaborarea și implementarea rubricii „Deciziile privind cotele și taxele locale”;
- Elaborarea și implementarea compartimentului „Servicii fiscale” pe portalul www.fisc.md;

Pe lângă un șir de sisteme modernizate expuse mai sus pentru care lista nu a fost exhaustivă au fost modernizate un șir de subsisteme informaționale: *„e-Cerere,,”, „Diseminarea mesajelor”, „Audiența on-line”, „CRIS Registru”, „Dosarul electronic al contribuabilului”* :

- Modulul „Înregistrarea persoanelor ce practică activități licențiate și alte categorii de contribuabili”
- Modulul „Cerere de anulare a înregistrării în calitate de plătitor al TVA”
- Modulul „Cerere de solicitare a certificatului de accize”
- Modulul „Cerere de anulare a înregistrării în calitate de subiect al impozitării cu accize și de retragere a certificatului de accize”
- Modulul „Cerere de restituire a TVA”
- Elaborarea și implementarea subsistemului informațional „Înregistrarea on-line a subdiviziunilor”
- Elaborarea și implementarea subsistemului informațional „Înregistrarea on-line a plătitorilor de TVA”
- Ajustarea formularelor „Cererea de înregistrare în calitate de plătitor de TVA și „Certificatul de înregistrare a subiectului impunerii cu TVA”
- altele

La un șir de subsisteme informaționale s-au declanșat lucrări, astfel pentru anul 2016 ne propunem elaborarea și dezvoltarea modulelor *„Control fiscal” SMC, „Dosarul electronic al contribuabilului”, „Contul unic”* ș.a.

VI. COMBATEREA EVAZIUNII FISCALE

Evaziunea fiscală este un element care stă la baza surpării economice într-un stat. Evaziunea fiscală constă în sustragerea unor venituri, în întregime sau în parte, de la plata impozitelor și taxelor datorate bugetului public național și bugetelor unităților administrativ teritoriale de către contribuabilii persoane fizice și juridice. Aceste acțiuni sau inacțiuni au loc prin diferite metode, fie prin ocolirea pe cale legală a prevederilor fiscale, fie prin sustragerea intenționată de la onorarea obligației fiscale, comisă nu prin încălcarea directă a normei fiscale concrete, dar și prin evitarea intenționată sau prin ocolirea acestora prin intermediul unor acte juridice simulate care la prima vedere par reale.

Prin caracterul său evaziunile fiscale provoacă efecte negative din punct de vedere **economic, social, politic și efecte asupra formării veniturilor statului.**

Evaziunile fiscale se admit și prin desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător ceea ce presupune:

- practicarea activității economice fără înregistrare legală,
- eschivarea celor înregistrați legal de la prezentarea documentelor și datelor ce atestă obligațiunile fiscale față de buget,
- tăinuirea veniturilor reale de la impozitare a celor înregistrați legal,
- neachitarea impozitelor deja stabilite

Pe parcursul anului 2015, au fost identificate elemente ale infracțiunilor fiscale și prin urmare, sesizate organele de drept, fiind remise de către organele fiscale 438 de materiale, Suma evaziunii calculată fiind de 3.083 mil.lei. Organele de drept, la rîndul său au inițiat urmărirea penală în 128 de cazuri, iar în 24 au emis ordonanță de refuz.

Problema organelor fiscale și ale organelor de drept privind aplicarea cadrului legislativ trebuie examinată prin prisma a două aspecte generale:

- aplicarea corectă și consecventă sub toate aspectele legislației existente;
- modificarea legislației, avînd ca suport legislația și practica judiciară a altor state, în primul rînd, a celor cu principii și concepții comune de dezvoltare.

Din practica internațională, metode de combatere și sau prevenire a evaziunilor fiscale se pot urmări diferite. De cele mai multe ori evaziunile fiscale în mare măsură poartă un caracter internațional, cînd prin tranzacții complexe au evaluate și transferă banii din evaziuni peste hotarele țărilor gazdă. Un rol important în contracararea acestora este schimbul de informații între state și rolul impozitării sumelor nedeclarate. În acest sens s-a propus crearea unui mecanism informațional de schimb de date.

Conform acestei propuneri, coroborate cu prevederile normative privind schimbul automat de informații, spre exemplu, statele membre ale UE vor schimba între ele la fel de multe informații pe cât s-au angajat să schimbe și cu SUA în temeiul legii americane a conformității fiscale a conturilor deschise în străinătate (Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA).

Acordul FATCA

Republica Moldova, a semnat și ea, Acordul FATCA cu SUA la 26 noiembrie 2015 iar prin Hotărârea Guvernului Nr. 765 din 28.10.2015 cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru facilitarea implementării prevederilor Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA), semnat la Chișinău la 26 noiembrie 2014, Acordul s-a înaintat pentru ratificare către Parlament.

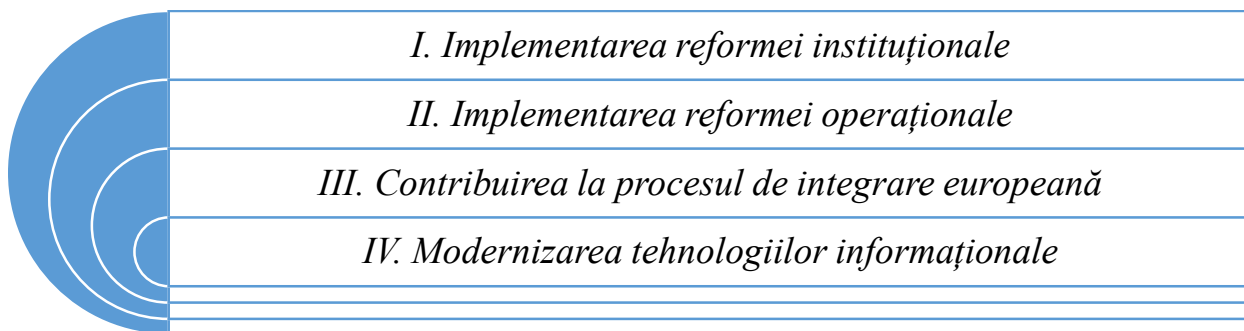
Acordul Interguvernamental FATCA semnat de către Republica Moldova și SUA, prevede că, instituțiile financiare din domeniul financiar bancar și nebancar, care cad sub incidența prevederilor FATCA, să raporteze Serviciului Fiscal al SUA informații despre conturile financiare deținute de către contribuabilii americani sau de către entitățile străine cu acționariat format în mod substanțial din contribuabili americani. Acordul are menirea de a contracara fraudele fiscale admise de subiecți SUA de comun cu SFS al Moldovei.

VII. MODERNIZAREA SFS – PRIORITATEA ANULUI

Strategia de dezvoltare a SFS pentru anii 2016-2020

Serviciul Fiscal de Stat a fost și este în căutarea soluțiilor noi de eficientizare și modernizare a autorității fiscale, care să contribuie la reducerea costurilor de îndeplinire a obligațiilor fiscale pentru contribuabili și, totodată, să ducă la majorarea conformării voluntare la achitarea taxelor și impozitelor către bugetul public național. Iar multitudinea sarcinilor și aspirațiile sunt direcționate spre îmbunătățirea administrării fiscale cu scopul de a reduce decalajul fiscal, de a majora încasările la bugetul public național, sporirea gradului de conformare fiscală, asigurarea unui serviciu fiscal eficient în beneficiul contribuabililor.

Astfel, conștientizând necesitatea schimbărilor a fost elaborată Strategia de dezvoltare a SFS pentru anii 2016–2020, care se bazează pe revizuirea fundamentală a proceselor și procedurilor fiscale, în vederea sporirii capacităților de deservire a contribuabililor, contribuirea la majorarea conformării benevole și maximizarea veniturilor bugetare. În acest context, SFS și-a propus următoarele priorități de dezvoltare, pentru îmbunătățirea capacităților de administrare fiscală:

Impactul implementării Strategiei se va resimți în perioadele imediat următoare. Astfel, va fi vizibilă eficiența sporită a activității administrației fiscale și majorarea veniturilor la buget, asigurată prin unificarea SFS, excluderea activităților improprii și reorganizarea instituțională, cu accent pe specializarea pe domenii funcționale. Totodată, vor fi diminuate prejudiciile aduse bugetului de fraudele fiscale, prin depistarea și combaterea schemelor de evaziune fiscală. Iar, prin implementarea sistemului informațional integrat, va fi asigurată minimizarea costurilor de administrare fiscală și sporirea calității serviciilor prestate contribuabililor. Totodată, va fi diminuat impactul negativ al fenomenului de creștere a fluctuației de personal, prin îmbunătățirea și automatizarea proceselor operaționale.

Astfel, realizarea obiectivelor generale stabilite în Strategie va contribui la majorarea veniturilor la buget, sporirea eficienței activității administrației fiscale, diminuarea costurilor de administrare fiscală, sporirea calității serviciilor prestate contribuabililor, sporirea nivelului de conformare voluntară a contribuabililor și reducerea decalajului fiscal.

Asistență internațională

Unul din evenimentele importante ale anului 2015 a fost inițierea procesului de pregătire a unui proiect important de dezvoltare a SFS, în colaborare cu **Banca Mondială (BM)** – Proiectul de modernizare a administrării fiscale (TAMP), care va acoperi practic toate domeniile de administrare fiscală.

Din contul Grantului TF017415 acordat de către BM s-a inițiat elaborarea proiectului pregător, care va asigura:

- descrierea proceselor de business din cadrul SFS;
- dezvoltarea capacităților de management al proiectelor și al schimbării
- descrierea cerințelor pentru sistemul informațional integrat;

Agencia fiscală suedeză continuă a fi un partener devotat de dezvoltare al SFS.

Astfel, a fost încheiat cu succes al doilea an de colaborare instituțională, iar rezultatele proiectului sunt vizibile atât SFS, partenerilor de dezvoltare, cât și contribuabililor. Acest fapt este confirmat de rezultatele unui sondaj recent, care indică că circa 76% din contribuabilii chestionați sunt satisfăcuți de serviciile oferite, ceea ce este un rezultat îmbucurător. Un studiu din septembrie 2015 a demonstrat că contribuabilii sunt, în general, mulțumiți de performanța autorității fiscale. Sondajul sociologic a fost realizat sub conducerea expertului Agenției Fiscale Suedeze, Ylva Vesterlund, contribuabililor fiind-le solicitate opiniile asupra Fiscului și sistemului fiscal din Republica Moldova. Studiul a fost realizat pe întreg teritoriul țării, în diferite grupuri de contribuabili, persoane juridice și fizice, la interviuri fiind selectate companii de dimensiuni mari, medii și mici. Respondenților li s-a cerut să aprecieze autoritatea fiscală cu o notă de la unu la zece (zece fiind nota maximă), mediana voturilor fiind **8, ceea ce indică o apreciere considerată înaltă**. Respondenții au motivat notele cu mai multe argumente: autoritatea fiscală depune toate eforturile pentru a îmbunătăți starea de lucruri, dar problema este în sistemul fiscal; fiscul a progresat semnificativ ultimii ani, încearcă să fie prietenos și util; apelanții din mediul contribuabililor au primit ajutorul necesar atunci când au avut nevoie; sunt mulți funcționari fiscali buni, care își exercită sârguincios obligațiunile de serviciu, în timpul inspecțiilor fiscale aceștia se comportă bine etc.

Pe parcursul anului au fost organizate 27 de misiuni și 3 vizite de studiu, în cadrul cărora s-au abordat teme legate de legislația fiscală și audit (control).

Colaborarea cu organizațiile internaționale pe parcursul anului a fost consolidată prin organizarea unei misiuni a **Fondului Monetar Internațional**, în cadrul căreia s-au prezentat realizările SFS din acest an și, totodată, s-au oferit recomandări pentru îmbunătățirea administrării fiscale.

În cadrul **Proiectului USAID/BRITE** au fost realizate acțiuni de consolidare a relațiilor cu contribuabilii, gen Campanii de informare cu privire la modificarea termenului de depunere a declarațiilor și de achitare a impozitului pe venit, precum și elaborarea unor funcționalități noi. În a.2015 cu suportul USAID BRITE au fost implementate **4 funcționalități noi în SIA Contul curent al contribuabilului** și anume:

- *Evidența obligațiilor fiscale pe localități;*
- *Instrumentul pentru formarea rapoartelor ad-hoc (arbitrare) pe baza seturilor de date preformate cu diferite posibilități de filtrare și grupare a datelor;*
- *Raportul suplimentar privind determinarea majorării de întârziere pentru mai multe perioade;*
- *Registrul certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor față de BPN;*

Concomitent, pe parcursul anului au fost petrecute mai multe ședințe de lucru, inclusiv cu participarea reprezentanților MF, în scopul implementării Contului unic. Ca rezultat al ultimelor ședințe MF a acceptat implementarea Contului unic în anul 2016, iar IFPS a aprobat caietul de sarcini privind dezvoltarea modului de generare a facturilor de plată în cadrul SIA Contul curent al contribuabilului.

În luna iunie a anului 2015 s-a **încheiat Misiunea de consiliere EUHLPAM**. Dl Peter Menhard, consilierul Șefului IFPS pe parcursul misiunii, a acordat suport și consiliere la subiecte de importanță strategică și anume suport în elaborarea proiectului Strategiei de dezvoltare a SFS pentru anii 2016-2020, asistență în elaborarea documentației conform cerințelor BM în proiectul TAMP.

Pe parcursul anului 2015 a fost inițiată colaborarea cu **Ministerul Impozitelor și Taxelor al Republicii Belarus** cât și posibilitatea încheierii unui acord de colaborare cu **Ministerul Impozitelor al Republicii Azerbaidjan și Agenția Națională de Administrare Fiscală a României**.

Forumul IOTA

În perioada **03-05 iunie 2015**, SFS a găzduit Forumul IOTA (Organizația Intra – Europeană a Administrațiilor Fiscale), axat pe administrarea marilor contribuabili. Forumul s-a desfășurat în incinta Centrului de Conferințe "Summit Events" și la eveniment au participat peste 50 de delegați, reprezentanți ai administrațiilor fiscale **din 25 de țări**.

Forumul IOTA axat pe administrarea marilor contribuabili, reprezintă o etapă productivă și benefică pentru reprezentanți ai tuturor administrațiilor fiscale, iar vasta participare la Forum demonstrează nu numai interesul sporit, dar și determinarea de a lucra împreună pentru un schimb eficient de experiență, pentru preluarea bunelor practici și consolidarea relațiilor dintre administrațiile fiscale.

Serviciul Fiscal de Stat – 25 ani de activitate

La 01 iulie 2015, SFS a împlinit 25 ani de la înființare. Cu acest prilej, sala arhiplină a Palatului Republicii a găzduit ședința festivă, la care au participat angajații SFS, veteranii acestuia, reprezentanți ai conducerii țării, deputați în Parlament, oaspeți de la autoritățile fiscale de peste hotare, reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai mediului de afaceri. Întruniți în ședință festivă, auditoriul a consemnat cei 25 de ani de la înființarea autorității fiscale naționale într-o atmosferă de sărbătoare, mesajele rostite venind să evidențieze rolul SFS și eforturile acestuia la colectarea veniturilor la bugetul public național și asigurarea securității economice a țării.

”Multe felicitări cu această frumoasă aniversare. După 25 de ani, la om intervine vârsta maturității. Obiectivul SFS, ajuns la vârsta maturității, este ca prin acțiunile sale să redea încrederea cetățenilor, contribuabililor în instituția fiscală, dar și, în ansamblu, în instituțiile publice!”.

Expertul Agenției Fiscale Suedeze, Carina Silbo

În cadrul evenimentului au participat și au luat cuvântul vicepreședintele Agenției Naționale de administrare fiscală a României, Romeo Florian Nicolae, și reprezentantul autorității fiscale din Azerbaidjan, Elchin Mammadov, Șef al Direcției generale deservirea contribuabililor (Ministerul Impozitelor din Azerbaidjan). Este de remarcat că Serviciul Fiscal de Stat are bune relații de colaborare cu omologii din România și din Azerbaidjan, ANAF, bunăoară, exprimându-și disponibilitatea de a ajuta Serviciul Fiscal de Stat din Republica Moldova în implementarea reformelor prevăzute în Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

De asemenea, angajații fiscoi au primit mesaje de felicitare și din partea reprezentanților mediului de afaceri, directorul companiei Orange Moldova, Ludmila Climoc, transmițându-le felicitări și urări de bine și succes și, totodată, exprimându-și încrederea că reformele de modernizare europeană a SFS vor contribui la instalarea unor relații bazate pe respect și încredere între fisc și contribuabili. Pe finalul evenimentului, cei mai buni funcționari fiscali au fost menționați cu diplome de onoare ale Guvernului și ale Ministerului Finanțelor, precum și cu premii bănești.

Prim-ministrul interimar, Natalia Gherman a felicitat angajații SFS cu ocazia aniversării a 25-a de la crearea instituției, mulțumind pentru efortul depus în gestionarea unui sector foarte important al serviciului public de stat.

”Un sistem fiscal bine organizat și eficient administrat constituie o premisă indispensabilă pentru ca economia națională să se racordeze la standardele europene”, — a spus Prim-ministrul interimar.

Totodată, Natalia Gherman a încurajat angajații din sectorul fiscal să implementeze politici performante, moderne, după modelul țărilor europene, astfel încât Serviciul Fiscal de Stat să fie perceput ca o instituție prietenoasă contribuabililor, cu un spectru larg de servicii electronice prestate, care vor contribui inclusiv la îmbunătățirea mediului de afaceri din Republica Moldova.

”Am certitudinea că împreună vom reuși să relansăm Republica Moldova, să asigurăm un echilibru financiar în societate, un climat investițional credibil, să dezvoltăm economia națională, să investim în viitorul țării pentru un trai mai bun, pentru a oferi cetățenilor bunăstare și stabilitate, așa cum ne solicită ambițiosul plan de aderare europeană a țării noastre.”

Șeful IFPS, Ion Prisăcaru